

DE LAATSTE
VERLATEN
BRUGGEN

EENZAAM
PROTEST

OP WEG
NAAR
EEN
EENZAAM
PROTEST

Eenzaam Protest is een kunstprogramma voor jongeren van social designer Madeline Hageman en design antropoloog Tina Lenz. Het maakt onderdeel uit van Taal voor Eenzaamheid, een project van Madeline, waarbij kunstenaars nieuwe manieren tonen om het taboe over eenzaamheid te doorbreken. In het voorjaar van 2021 is er met jongeren een serie workshops uitgevoerd in opdracht van Framer Framed. Een platform voor kunst en cultuur op het snijvlak van hedendaagse kunst, visuele cultuur en politiek.

Eenzaamheid is van iedereen en van alle tijden. Maar gedurende COVID-19 werd de eenzaamheid onder jongeren groter. Ondanks de brede aandacht voor het onderwerp blijkt het, ook onder jongeren, heel moeilijk om het erover te hebben. Er heerst een groot taboe. En dat mag de wereld uit. Met **Eenzaam Protest** willen we jongeren het vertrouwen geven dat eenzaamheid onderdeel is van het leven. Een manifest voor de omgang met eenzaamheid.

De negen jongeren tussen 16 en 24 jaar werkten aan verschillende artistieke uitingen. Samen met Madeline en Tina zochten ze naar een nieuwe taal om gevoelens van eenzaamheid te laten zien. Er werden methodes uitgetoetst waardoor iedereen zijn eenzaamheid kon verbeelden. Van sensorische eenzaamheid tot eenzame plekken in de stad. Vanuit persoonlijke ervaringen ontstonden er verhalen en visualisaties om eenzaamheid bespreekbaar te maken. Deze uitgave toont de uitkomsten van alle workshops. Met als feestelijke afsluiting een Eenzaam Protest door de straten van Amsterdam.

**SCHRIJF
EEN BRIEF
AAN
EEN
ZAAM
HEID**

**Als eenzaamheid
een persoon was,
wat zou je haar of
hem dan schrijven?**

Beste... eenzaamheid,

Kan je de Egel met de verhalen van
toan Telleger? Deze doet me altijd een beetje
aan jou denken. Ook de Egel lijkt in een
permanente tussentijd te zitten. Een strijd
tussen vrede en ongeluk. Het gelukkig zijn
met zijn alleen-zijn en tegelijkertijd toch verlangen
naar gezelschap. Blij zijn wanneer uitgenodigd
wordt, en toch niet kunnen wachten tot hij
weer alleen is. Het eeuwig wisselen tussen
blij zijn met wie hij is, en een intens ongelukkig
en onbegrepen gevoel ervaren. Kan jij je hier
erkennen? Ik heb een gevoel van wel. Het
ook, als je zin hebt om er eens over te praten,
kan gerust een langs, of om welke reden
dat ook. Dan kletsen we gezellig bij met wat
koffie! en hoe het verder loopt kunnen we dan
nog zien. Groetjes, Stien.

ps: Ik vind je best wel leuk hoor. Soms moet
het gewoon niet te lang zijn, want dan neem
plots mijn hele leven in beslag en dat kan
soms wel wat doorwegen. Maar dat ook wel
samen met mijn hoeveelheid slaap als ik
verliefd ben. Toch vind ik het ook leuker om
1 op 1 met je af te spreken, anders in een
groep is het zo ongezellig om maar met z'n
tweeën te babbelen in plaats van deel
niet te maken van de groep en zo de sfeer
wat mis te lopen. Als je graag mee komt
naar een groepsgebeuren dan liefst een
waar heel veel mensen zijn. Dan valt het
niet zo op als we maar met 2 zijn, in een
klein groepje ~~zino~~ vrienden is dat zo onbekend
en jammer. Dit alles betekent niet dat ik
je niet graag heb, alles behalve

groetjes voor een 2e keer, en Tot snel!
Shin.

Stomme eenzaamheid

Je bent voor mij een donker
gekleed persoon, die altijd lacht.
Eenzaamheid je bent niet altijd
aanwezig, maar wanneer je dit
wel bent waarom? Wanneer jy er
bent trek ik mij terug.

Je bent net als een persoon van
vroeger die je liever niet
tegenkomt, maar wanneer dit
gebeurt is het eigenlijk ook niet
altijd eeg. Je laat mij nadenken
over mensen en dingen in mijn leven
dus toch een soort van bedankt

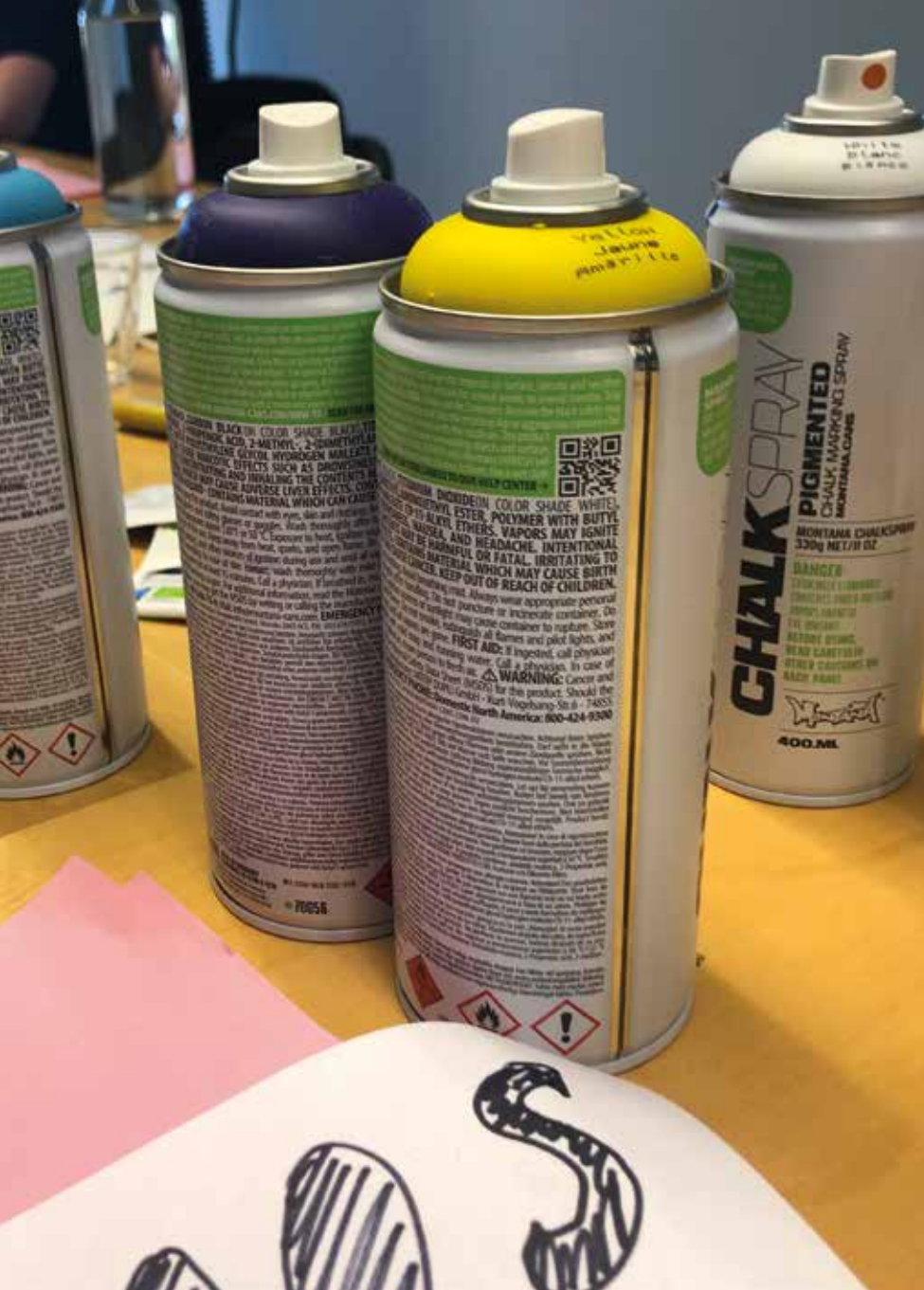
Liefs Lisa.

EEN ZAAM HEID OP STRAAT

VOOR ALTIJD GELUK

Welke plekken in de stad verbind je aan eenzaamheid?

Ontwerp jouw symbool en claim de publieke ruimte met een 'tag'.

IK BEN EEN
EENZIG

VOIR
ALTUDELUK

IK BEN EEN
EENZIG

VOIR
ALTUDELUK

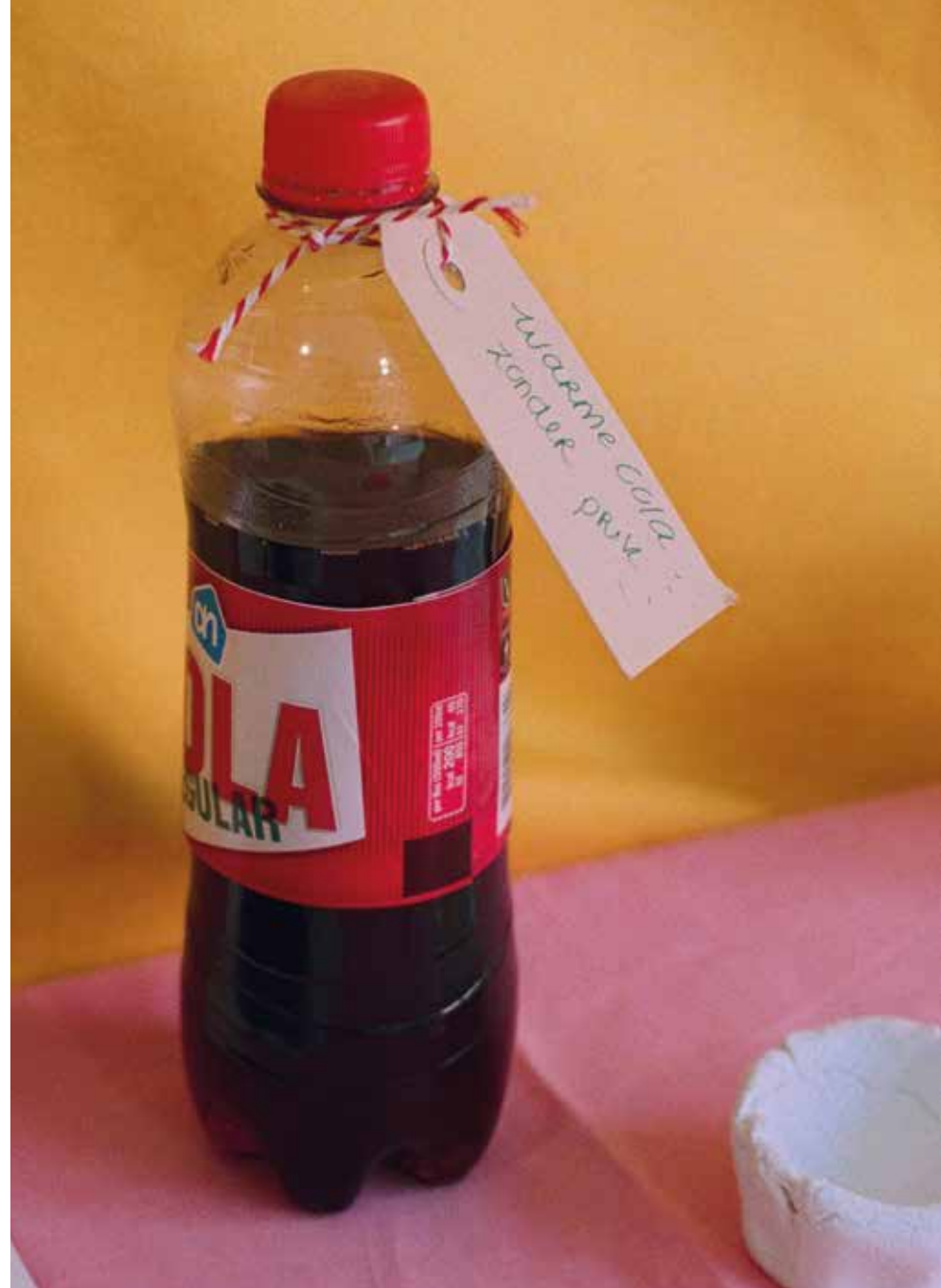

**PROEF
RUIK
HOOR
VOEL
EEN
ZAAM
HEID**

**Eenzaamheid smaakt
als bijten in een zure
appel of ...**

... warme cola zonder
prik.

De bank is niet de kleinste en meest
maar de groot voor mij alleen.
De wereld is niet gemaakt voor
mijn eenzame formaat voor
in een twee zit weer
blijft er altijd ruimte over
en de verwachting het in de vullen

**Eenzaamheid ruikt
naar vochtige donkere
kelders waar nog een
streepje daglicht
in komt.**

Eenzaamheid klinkt als continu worden doorverbonden naar een voicemail:

Tuut ... tuuuut ... tuut ... hoi, dit is
Saar, spreek wat in na de toon.
Tuuut ... tuuuut ... tuut ... kan je oproep
niet beantwoorden op dit moment, laat
een bericht achter na de toon.
Tuut ... tuut ... tuut ... het spijt me maar
de persoon die u belt is niet beschikbaar,
laat een bericht achter na de toon.

Ik laat nooit een bericht achter na de toon.

Voor de toon wilde ik wat zeggen, maar
nu lijken mijn woorden nietszeggend.
Eenzaamheid klinkt als de constante toon
die terugkomt. Geen doorgangen tot
verbinding, nu niet beschikbaar voor mij.

Ik laat nooit een bericht achter na de
toon. Want mijn vrienden luisteren geen
voice-mails enkel voice messages.
En zelfs dat kost vaak al teveel tijd.
Dus als ze me app-en op whatsapp zeg
ik. Niks, ik wilde gewoon effe kletsen.

Ik laat nooit een bericht achter na de toon.

Want het geluid van een stille telefoon
die aanstaat in een digitale wereld kan
niets goeds betekenen. Dus wees ik de
stilte voor door zelf niets achter te laten
want dan komt de eenzaamheid in ieder
geval niet als een verrassing.

Gedicht van Nicole

Alleen in bed, soms
lekker, soms eenzaam
maar waarom?

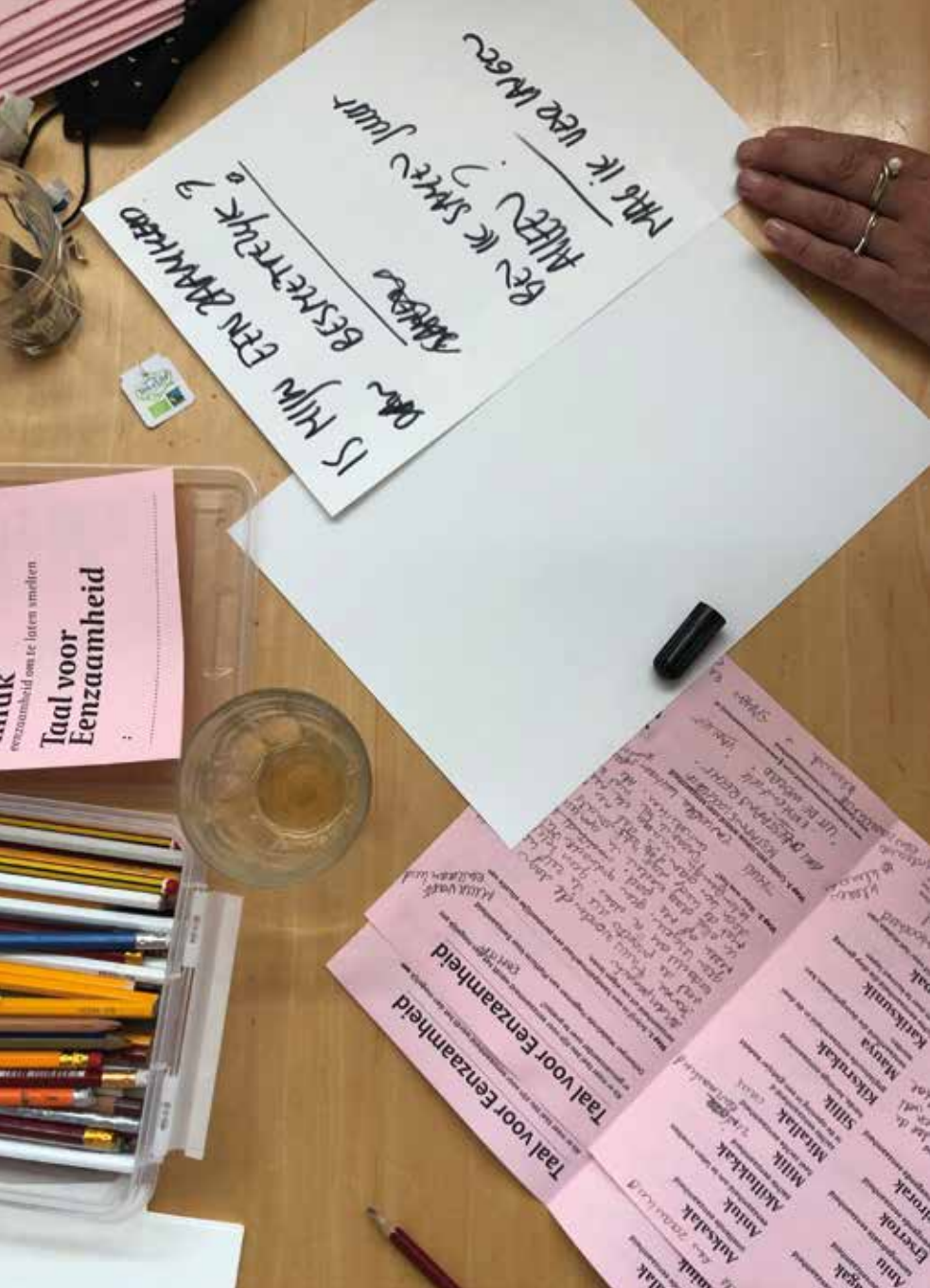

**Loneliness sounds like
loud ringing in your
ears that comes from
being to silent.**

**NIEUW
WOORD
VOOR
EEN
ZAAM
HEID**

Madelinde Hageman ontwikkelde een tool om de vocabulaire uit te breiden. De Inuït hebben meer dan 22 woorden voor sneeuw. Wanneer je 'sneeuw' vervangt voor 'eenzaamheid' ontstaan er verrassende combinaties zoals 'smeltende eenzaamheid' of 'bewegende eenzaamheid', ed. Deze fantasiewoorden zijn dé inspiratie voor het creëren van zelfbedachte taal voor eenzaamheid. Als er letterlijk meer taal voor eenzaamheid zou bestaan wordt het mogelijk om er genuanceerder over te praten. Momenteel is er een verzameling van circa **300 woorden** die in de afgelopen jaren zijn bedacht. De nieuwe woorden van deze workshop waren ...

Onverbonden

Niet cruciale eenzaamheid

Vertraagde contacten

Verstokt

Afgeschermd
eenzaamheid

Zinloze eenzaamheid

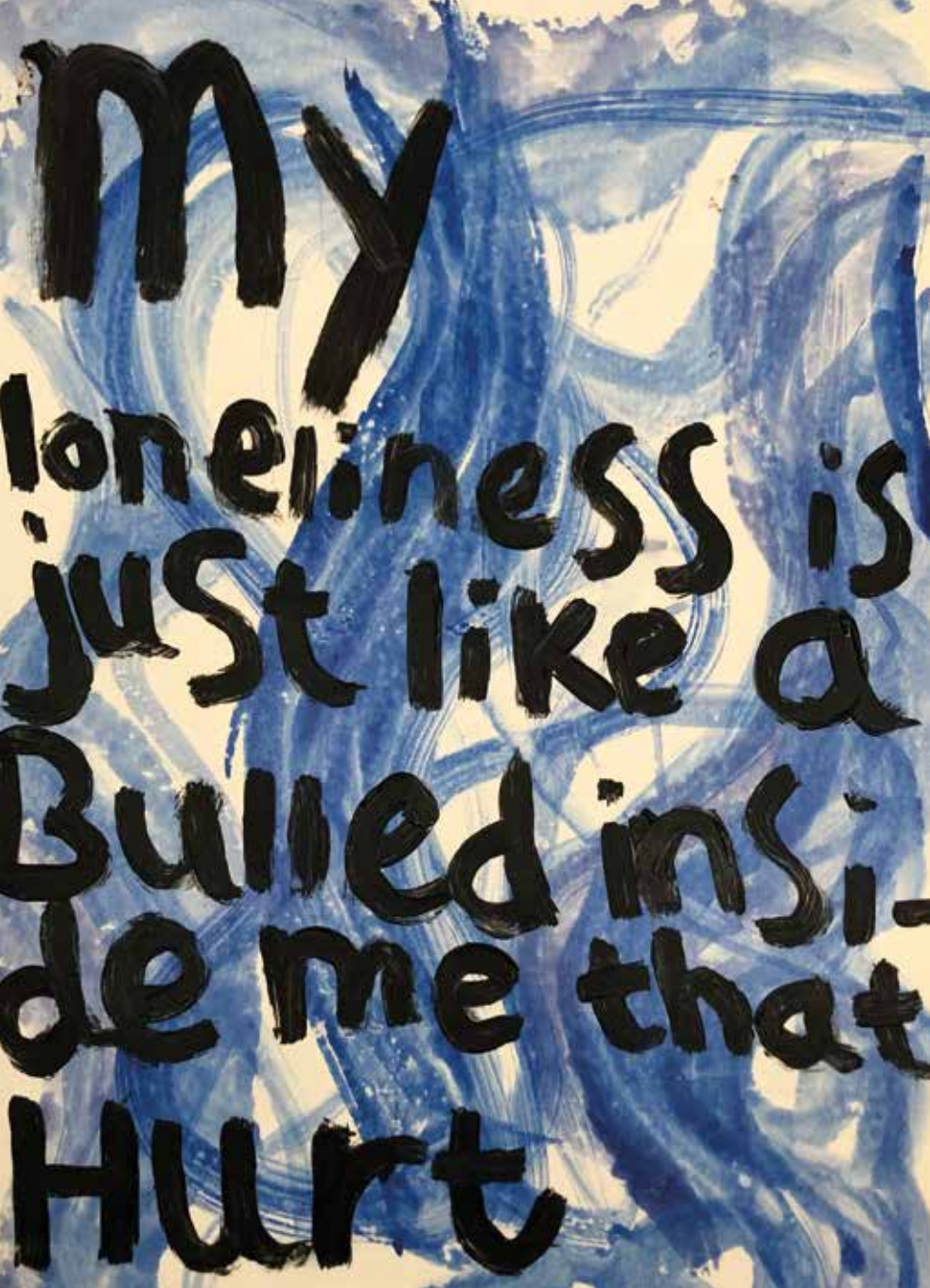
Rechtloze eenzaamheid

Muurvast

Nep-universum

Wegdeinende
eenzaamheid

Afdrijvende eenzaamheid

Beschrijf een situatie uit je leven dat je je eenzaam voelde en bedenk hiervoor een nieuw woord.

WOORD: Ermita Masun Sumita

'Als ik iedereen met elkaar zie bemoeien en dat iedereen met elkaar lol heeft. Wat hebben zij wel wat ik niet heb? Iedereen is zo vrolijk. Iedereen kan het over iets hebben. Waarom ik niet? Waarom heb ik die vrienden niet die bij mij komen logeren, eten of gewoon dat we bij elkaar zijn.'

WOORD: 5-minuten-eenzaamheid

'Ik heb iedere dag een moment van dat ik eenzaam ben en toch ook niet. Toen ik 10 jaar was ben ik mijn moeder verloren en toen voelde ik me heel erg eenzaam. Ik dacht dat ik helemaal alleen door het leven moest gaan.'

WOORD: Bestaanloosheid

'Thuis tijdens de corona pandemie worden mijn dagen gevuld met projecten die ik zelf heb bedacht en normaal ergens aansluiting vinden. Geen telefoontjes, geen lesgeven, geen opdrachten komen meer op mijn pad. Elke dag hoop ik opnieuw dat deze projecten nu wel door kunnen gaan. Doen deze kunstprojecten er in deze tijd wel toe? Draag ik wel bij aan het universum?'

WOORD: Uitgezoomd

Tijdens de corona pandemie kreeg ik een nieuwe baan. In de eerste weken kon ik niet naar kantoor en werkte ik veel alleen in mijn huis. Toen ik wel naar kantoor kon, kende ik eigenlijk niemand (ook al had ik iedereen wel online ontmoet). Ik kende de gewoontes niet.

EEN ZAAM PROTEST

Welke vraag over
eenzaamheid zou je
niet durven stellen
aan een ander?

SCHAAM JIJ
JE? VOOR JOUW
EENZAAMHEID?

jij ook
EENZAAM
UITGE-
ZOOM?

WIE BEN JE
WANNEER JE
EENZAAMBENT

HOVEEL
MENSEN
ZIJN ER NOCH
OM EEN
LEEGTE
TE VULLEN

BEWAAR
EEN
ZAAK
HEID
VER-
BRAND

**Wat wil je van jouw
eenzaamheid het liefst
verbranden en wat
van eenzaamheid wil
je graag koesteren,
bewaren en meenemen
naar huis?**

Ontwerp en uitvoering programma

Madelinde Hageman & Tina Lenz

Fotografie

Tina Lenz, Anna Rosa van Wees

Met dank aan

Framer Framed

Noa Bawits

Josien Pieterse

Wendy Ho

Taal voor Eenzaamheid is een project van social designer Madelinde Hageman en maakt onderdeel uit van het Platform voor Eenzaamheid:

www.taalvooreenzaamheid.nl

www.facebook.com/vooreenzaamheid/

www.vooreenzaamheid.nl

AE amsterdams
fonds voor de
kunst

**FONDS VOOR
CULTUUR
PARTICIPATIE**

**TAAL
VOOR
EEN
ZAAM
HEID**

**FRAMER
FRAMED**

Ministerie van Onderwijs, Cultuur
en Wetenschap

× Gemeente
× Amsterdam

JIJ OOK
EENZAAM
UITGE-
ZOOM?

WHO ARE
YOU
WHEN YOU
ARE THE
MOST
ALONE?

HOE BEN JIJ
EENZAAM?

WIE BEN JE
WANNEER JE
EENZAAM BENT

Eenzaamheid
is niet
geen
Zwarte
Zak

WAT ALS IK JE
VERTEL
DAT IK
EENZAAM
BEN?

SCHEF JIJ
OM JE
EENZAAMHEID?

HOEVEEL
MENSEN
ZIJN ER NOOG
OM EEN
LEEGTE
TE VULLEN?

**MET
DANK
AAN**

Anna Rosa

Lisa

Melissa

Noa

Nour

Nouëlle

Nicole

Stien

Tamar

